

imajo manjvrednostni kompleks«. Predvsem zato, ker nikoli ne bi mogli v celoti preveriti in potrditi – s popolno indukcijo –, da imajo dejansko vsi majhni, suhi in neatletski moški manjvrednostni kompleks. Uporaba absolutnega kvantifikatorja *vs*i pa predpostavlja, da gre za sodbo, ki mora biti nujno bodisi resnična bodisi neresnična. Kvantifikator *večina* resničnosti ali neresničnosti sodbe ne implicira s takšno nujnostjo, kajti, koliko pa je *večina*: en več kot 50 %, 51 %, dve tretjini, tri četrtine? Odvisno od človeka in konteksta (in morda še česa). Pa tudi če pristanemo na »objektivno«, aritmetično večino: le kako naj izračunamo in nesporno potrdimo, da ima 50 % majhnih, suhih, neatletskih moških + 1 tak možakar res manjvrednostni kompleks? Ne moremo!

Te v večini primerov neizrečene, splošne oz. posplošene premise potemtakem ne izrekajo nikakršne resnice, temveč (le) aludirajo na verjetnost, na nekaj, kar se morda ne zdi niti mogoče, se pa zdi (sliši) verjetno.

Da bi bolje razumeli, zakaj je tako, moramo na hitro (in precej poenostavljeno) preleteti Aristotelovo silogistiko⁷, ki je – tako ali drugače – v ozadju slehernega našega sklepanja, logičnega in retoričnega, kakor tudi argumentacije.

Oblikovanje in struktura argumenta oz. argumentacije

Aristotelovo teorijo sklepanja in argumentacije bi v grobem lahko razdelili na tri dele:

- a) logiko (ki jo najdemo predvsem v *Prvih analitikah* in *Drugih analitikah*) – logični argumenti so *univerzalni* (in zato) *nujni*, torej vedno veljavni;
- b) dialektiko (ki jo najdemo predvsem v *Topikah* in *Sofističnih zavračanjih*) – dialektični argumenti *niso univerzalni*, temveč (le) *splošno sprejemljivi*, kar pomeni, da dopuščajo izjeme; danes že skoraj ponarodelo reklo, »Izjema potrjuje pravilo«, opredeljuje prav to območje splošnega: če nekaj lahko nastopa kot izjema, potem je to prav zato, ker obstaja nekakšno pravilo, ki sicer ureja dogajanje na tem področju;
- c) retoriko (ki jo, seveda, najdemo v njegovi *Retoriki*, delno pa tudi v *Poetiki*) – retorični argumenti niso *ne univerzalni ne splošni*, temveč le *verjetni*, torej *prepričljivi oz. prepričevalni za določeno konkretno*

⁷ Podrobno razlago Aristotelove silogistike je mogoče najti v vsakem učbeniku logike, različico *digest* pa tudi v Žagar Ž., 1997.